

Foto: Olivier Thijssen

CREATIVITEIT OP DE SPITS DRIJVEN BIJ:

MATTHIJS GAAT DOOR

Als er één televisieprogramma is waarbij het decor even fraai en spectaculair als functioneel is, dan is het wel Matthijs Gaat Door. In de tv-show van Matthijs van Nieuwkerk is het decor een fundamenteel onderdeel van de actie. We spraken er uitgebreid over met lichtontwerper Jeroen van Geffen (Medialane): "Dit decor is een creatieve droom."

Kort na het beëindigen van 'De Wereld Draait Door' in 2020 en met bijna vijftien jaar Nederlandse talkshow-ervaring, begonnen Matthijs van Nieuwkerk en zijn team te werken aan een nieuwe tv-show. Hun droom was om een 'zaterdagavond entertainmentshow' te creëren met een bigband, veel muziek, cultuur en interessante verhalen, op het scherm gezet vanuit een gouden Art Deco-stijl decor, met de elegantie en sfeer van een bezoek aan een theater. Van Nieuwkerk verzamelde zelf een all-star team van redacteurs, terwijl Jeroen van Geffen werd aangetrokken door producerende partij Media-lane. Van Geffen werkte de afgelopen vijf seizoenen bij De Wereld Draait Door als lichtingenieur, toen nog als aanstormend lichtontwerper voor Chain B.V. Samen met zijn mentor LD, Tom Jacobs, verzorgde hij vanaf seizoen één alle lichtontwerpen voor het nieuwe concept. Hoewel het oorspronke-

lijk voorgestelde theatrale thema het niet haalde, is het derde seizoen van Matthijs Gaat Door al uitgezonden in een andere, maar minstens zo opvallende setting.

SHOWLAMPEN ALS SET

Slechts twee maanden voor de start van het eerste seizoen werd een volledige lockdown afgekondigd vanwege Covid en werd het concept van Matthijs Gaat Door compleet omgegooid. Terwijl onze geliefde culturele sector haar deuren moest sluiten, wilde het team van Matthijs Gaat Door geen groot theater openen voor hun show, uit respect voor al diegenen die thuis kwamen te zitten. De gouden glitter en glamour moesten plaats maken voor een totaal andere setting, die nu onlosmakelijk verbonden is met de show. Geïnspireerd door een coverfoto uit Times Magazine (en bedacht en ontworpen door ontwerper Ronald van den Bersselaar en

Credits:

Lichtontwerper:
Jeroen van Geffen, Chain B.V.
Operator:
Benno van Merrienboer, Chain B.V.
Technisch leverancier:
Bourgonje
Producent:
MediaLane, BNNVARA
Camera Regisseur:
Henk van Engen
Decorontwerp:
Ronald van den Bersselaar

Medialane) werd een grote steiger gebouwd, als verwijzing naar de mensen die de wereld heropbouwden tijdens de pandemie. In deze steiger bevinden zich twee van de belangrijkste onderdelen van de show: de Sven Hammond Big Band en een enorm led-scherm. Als Van Geffen nu kijkt naar het lichtontwerp van Matthijs Gaat Door, dan zegt hem dat vooral dat het originele decoridee het door de welbekende omstandigheden niet gehaald heeft: "Maar het onbewerkte decor van staal en video heeft zich bewezen als een ware creatieve droom,

een canvas dat elk moment omgegooid kan worden. Het heeft zijn mogelijkheden de afgelopen drie seizoenen al vele malen bewezen. Maar naast de ruwe constructie en de schermen is er verder geen decor te vinden in de black box studio van 800 m². Deze uitdaging werd een groot onderdeel van het lichtontwerp, dat niet alleen functioneel moest zijn, maar ook een groot aspect werd van het totale gevoel van de show. Normaal gesproken zie je een fysieke set die je verlicht en waaraan je showlampen toevoegt om hem te laten opvallen, maar nu moesten de showlampen ook functioneren als de set zelf."

GROTE ROL

Naast een grote rig van bewegende lichten, worden de basiselementen zoals de steigers en iedereen erin eromheen, tot leven gebracht met eenvoudige statische fixtures. "De belangrijkste spelers in dat aspect zijn 84 Showtec Spectral M800 Q4 ledlampen, die worden gebruikt om elke buis in de steiger te verlichten", legt Van Geffen uit. "Met de Spectrals kunnen we de hele constructie uitlichten in elke kleur die we maar willen. Dat betekent dat we hem als een op zichzelf staand object kunnen laten afsteken tegen de enorme videoschermen, of dat we hem perfect kunnen laten opgaan in de >

achtergrond. Om de steiger een extra dimensie te geven, heb ik 120 Showtec Octostrips MKII's strategisch rond de constructie geplaatst. De Octostrips zijn een zeer eenvoudig maar effectief en betaalbaar hulpmiddel om het net dat beetje extra te geven. Ik gebruik ze aan de zijkanten van de diagonale pijpen om het gevoel van licht dat op de pijpen weerkaatst na te bootsen, maar ook om muzikanten in de steiger te verlichten op plaatsen waar andere fixtures gewoon niet zouden passen. Door het frostfilter te verwijderen, kunnen we de leds direct zien. Daardoor werken ze nog beter op camera en kunnen ze echt een grote rol spelen op de set!"

CREATIEF PROCES

Nationale en internationale acts als Stromae, José James, Selah Sue, André van Duin, Froukje en vele anderen hebben de show al bezocht, maar de show lijkt zijn creatieve plafond nog niet gevonden te hebben. Elke keer weer is er een intensief creatief proces, waarbij veel aankomt op een gedegen voorbereiding vanuit het creatieve team. Daarbij is het prettig dat het team achter deze productie al vele jaren samenwerkt, geeft Van Geffen aan: "De meesten van ons hebben al samengewerkt aan De Wereld Draait Door en we bouwen nog steeds voort op alle ervaringen die we daar hebben opgedaan. Matthijs Gaat Door

staat bekend om zijn grote muzikale acts en videoclipachtige opnames. Deze ideeën beginnen op de redactie, een paar dagen voor de daadwerkelijke opname. Een klein maar ervaren team van redacteuren en creatievelingen rond Matthijs, onder leiding van Igor Misev, ontwikkelt voor elke opname nieuwe ideeën en items en zij geven hun gedachten door aan mij en de rest van het productieteam om ze werkelijkheid te laten worden." Als de redacteuren hun concept hebben uitgewerkt, neemt Van Geffen meestal contact op met music supervisor Jessica van Amerongen en creative director Pim Brassien om verder in de details van de uitvoeringen te duiken. "Vanaf dat moment gaan animator Thijs Bul en ik aan de slag met het visuele deel van de act. We werken met z'n vieren nauw samen aan de 'look and feel' van elke voorstelling om de juiste sfeer neer te zetten. We weten precies wat we van elkaar kunnen verwachten qua technische en creatieve vaardigheden en hoe we elkaars sterke punten ook kunnen gebruiken. Als één van ons bijvoorbeeld een writer's block heeft, vinden de anderen altijd binnen een paar minuten een oplossing of andere aanpak. Zo halen we altijd het beste in elkaar naar boven!"

STROMAE VANUIT HUIS

Het beste voorbeeld van het teamwork was volgens Van Geffen tijdens

de voorstelling van Stromae. "Zodra we hoorden dat Stromae onze show zou bezoeken om zijn nieuwe singles *L'Enfer* en *Santé* ten gehore te brengen, wisten we dat er een grote klus aan zat te komen", vertelt hij. "Normaal gesproken doen we ons werk in een zeer korte tijdspanne. Voor de belichting bedenk ik een concept en programmeer ik alles één dag voor de opname. Elke cue wordt met de hand gestart. Maar omdat we deze keer een grote artiest in onze show hadden, werden de optredens van Stromae gescript door Jessica en Pim, samen met zijn team. Helaas testte mijn operator Benno zes dagen voor de show van Stromae positief op Covid en twee dagen later kwam mijn testresultaat ook positief terug. Na een kort telefoontje naar de producers met dat nieuws, begon iedereen na te denken over technische oplossingen om mij zo dicht mogelijk bij het team te houden tijdens de productie met Stromae. Ik nam contact op met Pim en Jessica, we spraken de definitieve versie van het script door, en ik begon thuis op mijn laptop beide voorstellingen te programmeren."

Ook technisch gezien bracht dat uiteraard de nodige uitdagingen met zich mee. "We draaien de show op een MA Lighting grandMA3 full-size desk in Mode3 en de hele studio is in 3D gemodelleerd in ons showbestand, dankzij een MVR-import vanuit mijn Vectorworks-tekeningen", legt Van Geffen uit. "Door gebruik te maken van de visualizer in de software op mijn laptop, kon ik twee volledige timecode tracks programmeren voor de optredens van Stromae, zonder dat ik een console tot mijn beschikking had, maar ook zonder dat ik ook maar iets van de visuals had gezien. Die werden namelijk nog door Thijs en Pim op locatie in Almere gemaakt. Puur vertrouwend op elkaars werk en ons vertrouwen in elkaar, hebben we apart onze partijen ontworpen en geprogrammeerd. Tijdens de repetitie kwam alles samen. Vanaf dat moment kwam Henk van Engen, onze cameraregisseur, er met zijn crew bij en

begon hij zijn magie toe te voegen aan de voorstelling. Toen draaide ons team op volle toeren!"

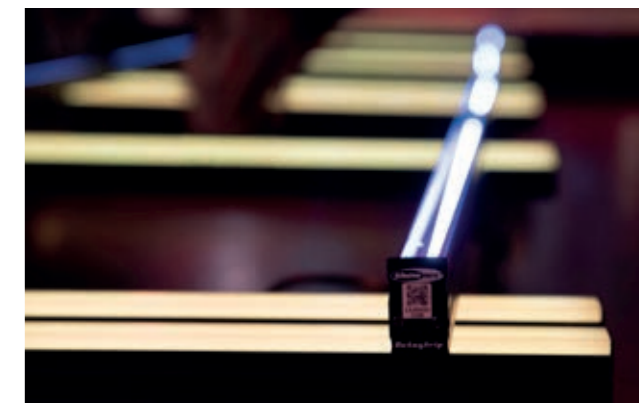
GEWELDIG GEVOEL

Tijdens de showdag zat Van Geffen nog altijd in quarantaine, maar vanuit thuis deed hij mee met de productie via een stream met meerdere camerafeeds vanuit de OBV bij de studio. "Ik had zelfs een werkende intercom, dus ik kon de productie vanuit mijn huiskamer assisteren en mijn back-up crew, die in de studio was, aansturen. Terwijl Stromae zijn twee nummers repeteerde, begon alles op zijn plaats te vallen. Belichting, visuals, shots... Met kleine aanpassingen pasten ieders delen perfect in elkaar in het hele optreden. De spanning was nog steeds hoog, omdat we nog niet wisten wat het team van Stromae van onze inspanningen zou vinden. Na de repetities bekeek Paul (Stromae, red.) met zijn team de opgenomen uitvoe-

ringen in de OBV. "It's perfect", was zijn commentaar, te horen voor iedereen via de intercom inclusief voor mij thuis. Dat moment was al een geweldig gevoel, nog afgezien van de enorme hoeveelheid respons die we kregen na de daadwerkelijke uitzending, van het publiek en van veel van onze collega's uit de praktijk!"

MEER DAN 600 FIXTURES

Bij elk optreden tijdens de serie is de eye-candy factor een enorm onderdeel van de productie. "Het gaat er niet alleen om iemand een liedje te laten zingen, we willen een compleet optreden presenteren aan onze kijkers", aldus Van Geffen. "Dit seizoen streven we ernaar om elke aflevering een videoclip te maken, dus we zetten alles op alles aan de creatieve kant om elke act elke week op zichzelf te laten opvallen. De stijlen en genres zijn elke keer weer heel anders en dat is een creatieve uitdaging die we onszelf met veel plezier >

telkens weer opleggen!" Tijdens Ruben Hein's vertolking van de Billie Eilish hit 'Bad Guy' namen de Showtec Octostrips een groot deel van de visuele show voor hun rekening. Maar voor Froukje's 'Ik wil dansen' en het optreden van Karsu met 'Şimarik' werd extra lichtapparatuur in de studio gezet. "En we hebben al een enorme lichtinstallatie met meer dan zeshonderd fixtures in alle soorten en maten, bijna tweehonderd klassieke moving head washes, een paar andere soorten spots, beams en hybrids, een Follow-Me remote followspotsysteem en meer. Maar met drie tot vier optredens per show en tien shows in één seizoen, willen we toch minstens dertig verschillende looks maken. Tussen al die grote showkanonnen door, hou ik ervan om mijn 'specials' zo basic mogelijk te houden en daar de show mee te maken. Ook al bestaat de helft van de rig uit bewegende lampen, ze hebben meestal een vaste positie in een voorstelling. Ik ben meer van de beam-based effecten dan van de moving effects. Dat laat meteen ruimte voor statische fixtures om de hoofdrol in te nemen."

SUCCES

De eenvoudige fixtures zo succesvol laten zijn, dat is waar Van Geffen in zijn creativiteit steeds naar getracht heeft. Al is dat uiteraard niet het enige dat zorgt voor het feit dat de set zo geslaagd is. Van Geffen: "Dat succes is een grotere teamprestatie,

maar die fixtures zijn wel het fundament waarop we bouwen. Om je een idee te geven van hoe simpel de eye candy kan zijn: de spiegelbollen voor Froukje waren van Showgear en de Showtec Sunstrips voor Karsu zijn zeer bekende effecten. Maar gewoon door ze een ander tintje te geven, in dit geval door het effect in de visuals na te bootsen, of door een performance rond die fixtures te bouwen, probeer ik er de show mee te stelen op een manier die we nog niet eerder hebben gedaan! Een ander voorbeeld zijn de treinrails tijdens het op-

treten van Guus Meeuwis, die zijn ook weer met diezelfde Octostrips gemaakt."

TEAMWORK

"Iedereen in het team besteedt veel aandacht aan zijn eigen inbreng, maar houdt ook rekening met de anderen", vertelt Van Geffen over de sleutel tot het succes van de formule. "Soms geven we elkaar de ruimte om iemands idee te laten schitteren in een voorstelling. Of we hypen elkaar en tillen iemands creatie naar een hoger niveau door een aanvullende functie toe te voegen aan die van hem. Het maakt niet uit of dat bijvoorbeeld mijn belichting is, de visuals van Thijs, of de camerashots van Henk. Alleen al door naar alle ideeën te luisteren en elkaar de ruimte en het vertrouwen te geven om er helemaal voor te gaan, tillen we allemaal ons eigen deel naar een hoger niveau! Dat inspireert ook de anderen in ons team om out of the box te denken, zoals we met Karsu hebben gedaan. Helemaal aan het eind van de repetities heeft Thijs met zijn telefoon mijn rig van Sunstrips gefilmd, terwijl ik alle cues doorliep die we voor het nummer hadden geprogrammeerd. Hij monteerde de video meteen, zodat de strips zich vermenigvuldigden op de schermen in de hele studio. Die simpele tien minuten durende actie zorgde er uiteindelijk voor dat dit optreden een unieke eigen look kreeg. Dat is het beste teamwork! En we hebben er samen ook nog eens veel plezier in!" <

Foto: Olivier Thijssen